

ΤΑ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑ ΚΙΝΗΜΑΤΑ ΤΟΥ 19-20^{ου} ΑΙΩΝΑ

ΟΜΑΔΑ PROJECT

● ΑΓΓΕΛΙΔΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ	ΑΘΑΝΑΣΙΑ	ΚΑΡΑΜΑΤΣΟΥΚΗ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ
● ΑΓΓΕΛΙΔΟΥ ΕΡΜΙΟΝΗ		ΚΑΡΑΜΑΤΣΟΥΚΗ ΕΙΡΗΝΗ
● ΑΓΕΛΑΡΙΔΟΥ ΜΑΡΙΑ		ΚΑΡΑΜΑΤΣΟΥΚΗ ΡΑΦΑΕΛΑ ΜΑΡΙΑ
● ΑΡΙΑΝΤΣΗ ΡΑΦΑΕΛΛΑ		ΚΟΤΤΕΛΙΔΟΥ ΔΕΣΠΟΙΝΑ
● ΑΡΣΕΝΟΓΛΟΥ ΕΛΕΝΗ		ΜΑΤΣΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑ
● ΓΟΥΛΑ ΣΟΦΙΑ		ΠΑΤΡΟΝΙΔΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ
● ΙΣΜΑΗΛ ΝΤΙΛΜΠΕΡ		ΣΒΥΝΤΡΙΔΟΥ ΜΟΣΧΟΥΛΑ
● ΓΙΑΤΣΟΥ ΣΤΥΛΙΑΝΗ		ΤΖΑΜΠΑΖΙΔΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ
● ΚΑΠΟΥΝΙΑΡΙΔΟΥ ΦΩΤΕΙΝΗ		ΤΟΛΗ ΙΩΑΝΝΑ
● ΜΟΥΣΤΑΦΑ ΙΜΠΡΑΜ ΝΑΓΚΙΧΑΝ		ΤΣΑΝΑΚΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ

Κοινωνικά κινήματα και τέχνη

Σήμερα οι εκδηλώσεις τέχνης προϋποθέτουν:

- συμμετοχή πολιτών
- επηρεασμός φορέων και οργανισμών

Ορισμένες εκδηλώσεις δεν είναι γνωστές. Γιατί;

- τα μέσα μαζικής επικοινωνίας προβάλλουν ορισμένες μορφές τέχνης.
- Η κοινωνική έρευνα δεν διαθέτει πληροφορίες σε ό,τι αφορά τους θεσμούς και τους καλλιτέχνες τους.

Η σχέση των κοινωνικών κινημάτων με την πολιτική.

- Είναι μέσο επικοινωνίας.
- Οι πολίτες συνειδητοποιούνται.
- Υπάρχουν συναισθηματικά μηνύματα.
- Αναπτύσσεται η συνοχή των ομάδων.

Σχέση της τέχνης με την πολιτική και τα κοινωνικά κινήματα

- ✓ Η ελεύθερη ατομικότητα και η έμφυτη ικανότητα έχουν ως αποτέλεσμα τα καλλιτεχνικά αγαθά.
- ✓ στην τέχνη είναι φανερή η κοινωνική πραγματικότητα και οι πολιτικές εξελίξεις.
- ✓ η τέχνη αμφισβητεί ιδέες και διαμορφώνει τις πολιτικές μας απόψεις.

ΥΠΕΡΡΕΑΛΙΣΜΟΣ

Ο υπερρεαλισμός είναι ένα από τα πιο σημαντικά καλλιτεχνικά ρεύματα του 20ου αιώνα. Είχε σκοπό να απελευθερώσει την κρυμμένη φαντασία του υποσυνείδητου. Εμφανίστηκε στο Παρίσι το 1924 από τον Αντρέ Μπρετόν. Μερικοί από τους πιο σημαντικούς ζωγράφους είναι ο Ρενέ Μαγκρίτ, ο Μαξ Ερνστ, ο Τζόρτζιο Ντε Κίρικο, ο Χουάν Μιρό και ο Σαλβαντόρ Νταλί ο οποίος θεωρείται ο κορυφαίος εκπρόσωπός του.

ΑΡΤ ΝΟΥΒΟ

Αναφερόμαστε στο διεθνές καλλιτεχνικό κίνημα που αναπτύχθηκε στα τέλη του 19ου αιώνα μέχρι τις αρχές του 20ου αιώνα. Η ονομασία Art Nouveau χρησιμοποιήθηκε για πρώτη φορά από σύγχρονους κριτικούς τέχνης στο Βέλγιο και αργότερα αποτέλεσε την ονομασία της γκαλερί του Παρισιού Maison de l'Art Nouveau. Αρ Νουβό φαίνεται πως εξελίχθηκε ακόμα περισσότερο στο Νανσύ, τόσο ώστε να δημιουργηθεί και η αντίστοιχη Σχολή της. Καταλυτικό όμως ρόλο στην εξέλιξη της Αρ Νουβό θεωρείται πως διαδραμάτισε η Διεθνής Έκθεση του 1900 στο Παρίσι.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΑΡΤ ΝΟΥΒΟ

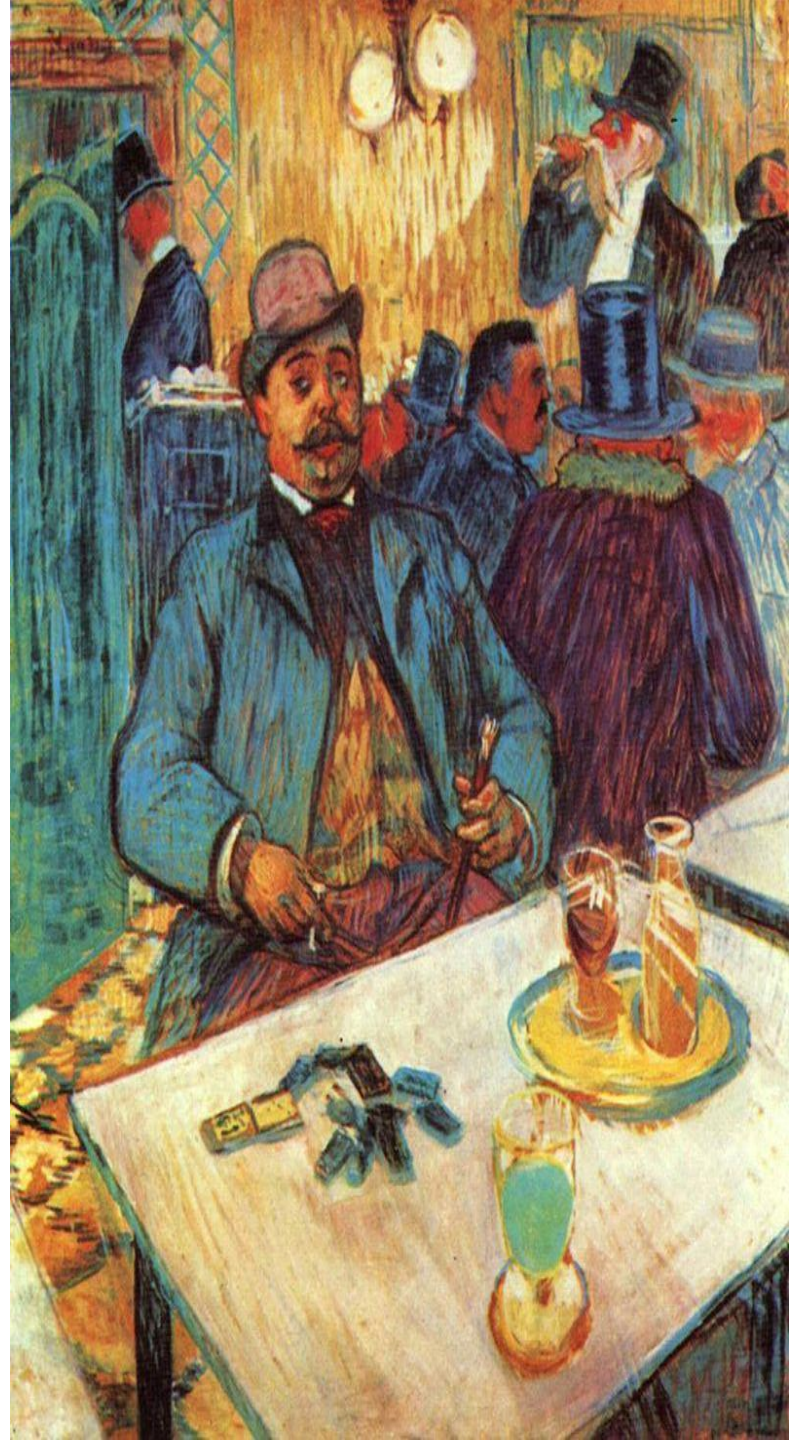
- η επιτήδευση της μορφής
- η στενή συσχέτιση του με το κίνημα του συμβολισμού.
- συνδέθηκε με την ιαπωνική και τη γοτθική τέχνη
- η διάθεση των καλλιτεχνών να καταργήσουν τις αποστάσεις μεταξύ των διαφορετικών μορφών της τέχνης

Ανρί ντε Τουλούζ-Λωτρέκ

(24 Νοεμβρίου 1864 - 9 Σεπτεμβρίου 1901)

Ήταν Γάλλος ζωγράφος, χαράκτης, εικονογράφος και σχεδιαστής. Γεννήθηκε στο Αλμπί. Ήταν γόνος ιστορικής και αριστοκρατικής οικογένειας. Οι γονείς του ήταν πρώτα ξαδέρφια. Το γεγονός αυτό ωστόσο οδηγούσε σε γενετικές ανωμαλίες, όπως και στην περίπτωση του Λωτρέκ, του οποίου τα πόδια σταμάτησαν να αναπτύσσονται φυσιολογικά, μετά από ρήξεις που υπέστη στο αριστερό και δεξί του πόδι, σε ηλικία 12 και 14 ετών αντίστοιχα. Το ύψος του Λωτρέκ έφθανε μόλις το 1,5 μέτρο ενώ σε αντίθεση με τα πόδια του, το υπόλοιπο σώμα του είχε φυσιολογική ανάπτυξη. Αδυνατούσε να ακολουθήσει μία συμβατική κοινωνική ζωή γεγονός που τον οδήγησε να αφοσιωθεί στη ζωγραφική. Αποτέλεσε σημαντικό καλλιτέχνη του μετα-ιμπρεσιονισμού ενώ θεωρείται από πολλούς και ο επίσημος εικονογράφος της νυχτερινής ζωής εκείνης της εποχής – της λεγόμενης Μπελ Επόκ (belle époque) – στα καμπαρέ του Παρισιού. Οι πίνακές του χαρακτηρίζονταν από έντονα χρώματα και ανθρώπινες παρουσίες. Αντιμέτωπος πρόβλημα αλκοολισμού και πέθανε σε ηλικία 37 ετών.

ΕΞΠΡΕΣΙΟΝΙΣΜΟΣ

Ο **Εξπρεσιονισμός** αποτελεί καλλιτεχνικό κίνημα της μοντέρνας τέχνης που αναπτύχθηκε στις αρχές του 20ου αιώνα, περίπου την περίοδο 1905-1940 και κυρίως στο χώρο της ζωγραφικής. Βασικό χαρακτηριστικό των εξπρεσιονιστών καλλιτεχνών ήταν η τάση να παραμορφώνουν την πραγματικότητα στα έργα τους, αδιαφορώντας απέναντι σε μια πιστή και αντικειμενική αναπαράσταση της. Ο όρος εξπρεσιονισμός αποδίδεται στον Τσέχο ιστορικό τέχνης Antonin Matějček το 1910, ο οποίος χρησιμοποίησε τον όρο αυτό περισσότερο για να δηλώσει μια τάση αντίθετη στον Ιμπρεσιονισμό. Το ρεύμα του εξπρεσιονισμού αναπτύχθηκε κυρίως στη Γερμανία. Εξπρεσιονιστές αλλά περισσότερο μικρές ομάδες ήταν οι ***Blaue Reiter*** (Γαλάζιος Καβαλάρης) και ***Die Brucke*** (Η Γέφυρα).

Βασίλι Καντίνσκι

Ο Βασίλι Καντίνσκι ήταν σημαντικός Ρώσος ζωγράφος του 20ου αιώνα και διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο στην αφηρημένη τέχνη. Γεννήθηκε στη Μόσχα από χωρισμένους γονείς και τον φρόντιζε η θεία του Ελισάβετ. Φοίτησε νομική, οικονομικά και εργάστηκε σε πανεπιστήμιο νομικής. Παντρεύτηκε την ξαδέρφη του Άνια Τσιμκιάκινα. Το 1896 πήγε στο Μόναχο όπου φοίτησε σε σχολή ζωγραφικής αλλά απέτυχε στις εξετάσεις, Το 1901 ίδρυσε την ένωση Phalanx και οργάνωσε 12 εκθέσεις έργων. Μετά το θάνατο της συζύγου του έκανε σχέση με την ζωγράφο Γκαμπριέλε Μύντερ. Με τον ζωγράφο Φραντς Μαρκ σχεδίασε την έκδοση του βιβλίου Γαλάζιος Καβαλάρης. Την ίδια περίοδο δημοσιεύτηκε η πραγματία του για το πνευματικό στην τέχνη. Το 1912 πραγματοποιήθηκε η πρώτη του ατομική έκθεση στη γκαλερί Der sturm. Το 1911 παντρεύτηκε ξανά, την Νίνα Αντρεγιέφσκαγια. Τα θερμά χρώματα που χρησιμοποιούσε στο Μοναχό αντικαταστάθηκαν από ψυχρά. Ένας από τα σημαντικότερα έργα του ήταν ο πίνακας κίτρινο-κόκκινο-μπλε. Μετακόμισε στο Παρίσι του αλλά η αφηρημένη τέχνη του ήταν αρεστή. Το 1939 το μουσείο Jeu De Paume αγόρασε το έργο του Σύνθεση ΙΧ ενώ πολλά έργα του καταστράφηκαν από το ναζιστικό καθεστώς της Γερμανίας. Στις 13 Δεκεμβρίου 1944 πέθανε από αρτηριοσκλήρωση σε ηλικία 78 ετών και η ταφή του τελέστηκε στο Νεϊγύ-Συρ-Σεν.

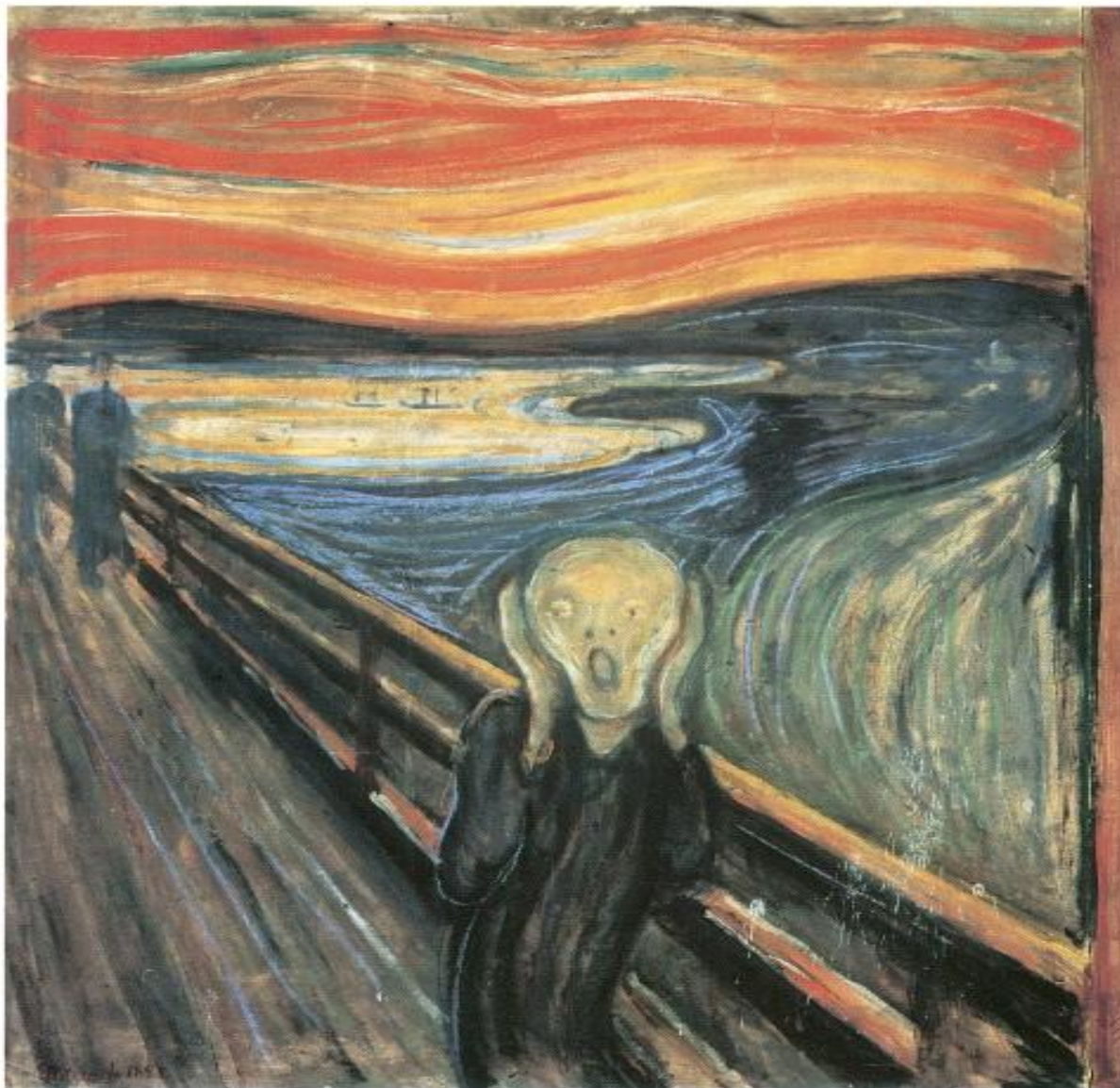
Έντβαρτ Μουνκ

Ο Έντβαρτ Μουνκ

ήταν Νορβηγός ζωγράφος, που ανήκει στους προδρόμους του εξπρεσιονισμού. Γεννήθηκε στις 12 Δεκεμβρίου 1863 στο χωριό Άνταλσμπρουκ της Νορβηγίας και μεγάλωσε στο Όσλο. Πέθανε στις 23 Ιανουαρίου 1944 στο Όσλο. Το πιο γνωστό του έργο είναι «Η Κραυγή». Το [1879](#) ο Μουνκ εγγράφηκε σε τεχνικό κολλέγιο, με θέμα μελέτης την [εφαρμοσμένη μηχανική](#), αλλά διέκοψε τις σπουδές του λόγω συχνών ασθενειών. Το [1880](#), άφησε το κολλέγιο για να γίνει ζωγράφος. Το [1881](#), εγγράφηκε στο βασιλικό σχολείο τέχνης και σχεδίου της [Κριστιάνια](#). Οι δάσκαλοί του ήταν ο γλύπτης Julius Middelthun και ο ζωγράφος Christian Krohg.

Το πιο γνωστό του έργο είναι «[Η Κραυγή](#)».

Ιμπρεσιονισμός

- Ο Ιμπρεσιονισμός είναι καλλιτεχνικό ρεύμα που αναπτύχθηκε το 1870, στη Γαλλία και προέρχεται από τη λέξη “Impressionism” που σημαίνει “εντύπωση”. Κύριο χαρακτηριστικό του ιμπρεσιονισμού στη ζωγραφική είναι τα ζωντανά χρώματα, οι συνθέσεις σε εξωτερικούς χώρους, συχνά υπό ασυνήθιστες οπτικές γωνίες και η έμφαση στην αναπαράσταση του φωτός. Ο Ιμπρεσιονισμός θεωρείται πως ξεκίνησε ουσιαστικά από τρεις μαθητές του ζωγράφου Μαρκ Γκλαιρ (Mark Gleyre), τους Κλωντ Μονέ, Πιερ Ωγκύστ Ρενουάρ και Άλφρεντ Σίςλεϋ, οι οποίοι συνδέονταν μεταξύ τους φιλικά. Η πρώτη δημόσια έκθεση ιμπρεσιονιστικού έργου πρέπει να αποτέλεσε ετήσια έκθεση της Ακαδημίας Καλών Τεχνών. Το 1863 καθιερώθηκε έκθεση που περιείχε το έργο του Μανέ.

Τεχνικές του Ιμπρεσιονισμού

- Μικρές και συχνά εμφανείς πινελιές που δημιουργούν ένα χαρακτηριστικά παχύ στρώμα μπογιάς στον καμβά.
- Χρήση κυρίως των βασικών χρωμάτων.
- Σπάνια χρήση του μαύρου χρώματος.
- Απουσία διαδοχικών επιστρώσεων χρώματος
- Έμφαση στον τρόπο που το φως ανακλάται πάνω στα αντικείμενα
- Ζωγραφική κυρίως σε ανοιχτούς χώρους

ΠΩΛ ΣΕΖΑΝ

Ο Πωλ Σεζάν γεννήθηκε τον Ιανουάριο του 1839 στο Αίξ της Προβηγκίας και πέθανε τον Οκτώβριο του 1906. Η ζωγραφική του ολοκληρώνει την παραβολή του εμπρεσιονισμού. Υπήρξε αρκετά εύπορος, παράλληλα εσωστρεφής και αυτοδίδακτος. Στη ζωή του δούλεψε με ακάματο ζήλο και μέθοδο. Κατά την διάρκεια των διαμονών του στο Παρίσι συναναστρεφόταν με ζωγράφους που στη συνέχεια ονομάστηκαν εμπρεσιονιστές. Αντλούσε τα θέματά του από την λογοτεχνία και την ρομαντική ζωγραφική. Ο Σεζάν θεωρεί πως πρέπει να επεξεργαζόμαστε τη φύση σα να ήταν κύλινδροι, σφαίρες, και κώνοι. Επίσης, υπήρξε κλασικός άνθρωπος, γοητευμένος από το μεγαλείο της φύσης, καθώς προτιμούσε να ζωγραφίζει πάνω από όλα τοπία με ακρίβεια και υποκειμενικότητα.

Τέλος, για τον Σεζάν, η εσωτερική και εξωτερική πραγματικότητα δεν διαχωρίζονται, η συνείδηση βρίσκεται στον κόσμο και ο κόσμος στην συνείδηση.

Ιμπρεσιονιστές ζωγράφοι

- Κλωντ Μονέ
- Εντουάρ Μανέ
- Πιερ Ωγκύστ Ρενουάρ
- Εντγκάρ Ντεγκά
- Καμίλ Πισαρό
- Βίνσεντ βαν Γκογκ
- Άλφρεντ Σίςλεϋ

ΚΛΩΝΤ ΜΟΝΕ

Ο Κλωντ Μονέ (1840-1926) ήταν Γάλλος ζωγράφος και ένας από τους σημαντικότερους εκπροσώπους του ιμπρεσιονισμού. Γεννήθηκε στο Παρίσι το 1840. Ο πατέρας του ήταν έμπορος αποικιακών ειδών. Το 1845 η οικογένεια του εγκατέλειψε την Γαλλική πρωτεύουσα και εγκαταστάθηκε στην Χάβρη. Από την ηλικία των 16 ετών και ενώ σπούδαζε στο κολλέγιο της Χάβρης, άρχισε να ζωγραφίζει καρικατούρες. Το 1857 έμεινε ορφανός από μητέρα και την φροντίδα του ανέλαβε η θεία του, Ζαν-Μαρί Λεκάτρ, η οποία ήταν ερασιτέχνης ζωγράφος. Ένα χρόνο μετά τον θάνατο της μητέρας του, γνώρισε τον ζωγράφο Εζέν Μπουντέν, ο οποίος έγινε μέντορας του. Το 1859 πήγε στο Παρίσι όπου άρχισε να συχνάζει σε καλλιτεχνικούς κύκλους. Το 1861 κατατάχθηκε στον Γαλλικό στρατό για να υπηρετήσει την θητεία του. Με την ιδιότητα του στρατιώτη πήγε στο Μαρόκο από το οποίο όμως επέστρεψε μετά από λίγους μήνες λόγω ασθένειας. Έχοντας αποφασίσει ότι θα ασχοληθεί επαγγελματικά με την ζωγραφική, ξεκίνησε να μαθητεύει στο εργαστήριο του διάσημου ζωγράφου Σαρλ Γκλερ. Κατά την διάρκεια της μαθητείας του στο εργαστήριο του Γκλερ, γνώρισε τον Ρενουάρ και βρέθηκε μαζί του στην Μπαρμπιζόν, όπου εκείνο τον καιρό αποτελούσε πόλο έλξης ζωγράφων. Το 1866, γνώρισε τον πρώτο του έρωτα, την Καμίγ.

Το 1867 πήγε στο Σεντ Αντρές και συνέχισε να ζωγραφίζει τοπία. Η Καμίγ, έγκυος στο πρώτο τους παιδί, έχει παραμείνει στο Παρίσι. Τον Αύγουστο, έρχεται στον κόσμο ο γιος τους Ζαν, και οι τρεις τους φεύγουν για την Χάβρη. Εκεί θα αλλάξει η οικονομική τους κατάσταση, αφού ο Μονέ αρχίζει να δέχεται παραγγελίες για πίνακες. Αφού θα ζωγραφίσει αρκετούς πίνακες, θα εγκαταλείψουν της Χάβρη και θα εγκατασταθούν στο Ετρετά. Με την Καμίγ θα παντρευτούν το 1870. Ένα μήνα μετά ξεκινά ο Γάλλο-πρωσικός πόλεμος και ο Μονέ μαζί με την γυναίκα και το παιδί του εγκαταλείπουν την Γαλλία και εγκαθίστανται στο Λονδίνο. Στην Αγγλία θα παραμείνουν για ενάμιση χρόνο και το 1871 θα επιστρέψουν στην Γαλλία. Τα ρευματικά προβλήματα στο χέρι του τον αναγκάζουν να ζωγραφίζει φορώντας ένα γάντι το οποίο έχει αλείψει εσωτερικά με γλυκερίνη. Το 1890, καταφέρνει να αγοράσει ένα κτήμα και σπίτι στο Ζιβερνί ενώ η φήμη του αυξάνεται συνεχώς. Το 1892 παντρεύεται την Αλίσ και το 1897 κάνει μια έκθεση των έργων του στην Στοκχόλμη. Η όραση του σταδιακά αρχίζει και εξασθενεί.

Το 1911 θα χάσει την δεύτερη γυναίκα του την Αλίσ, ενώ το 1914, θα χάσει και τον πρώτο του γιο Ζαν. Μοναδική του παρηγοριά είναι πλέον η ζωγραφική στην οποία αφιερώνει τον περισσότερο χρόνο του.

Για τρία χρόνια θα παραμείνει άρρωστος στο κρεβάτι του έως το 1926 όπου και θα αφήσει την τελευταία του πνοή.

ΕΝΤΟΥΑΡ ΜΑΝΕ

Ο Εντουάρ Μανέ το 1863 παρουσίασε στο Σαλόνι Απορριφθέντων του Παρισιού το έργο «πρόγευμα στη χλόη».

ΝΤΑΝΤΑΪΣΜΟΣ

- Ο Ντανταϊσμός ή Νταντά αποτελούσε ένα καλλιτεχνικό κίνημα αισθητικής αναρχίας που αναπτύχθηκε μετά τον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο στις εικαστικές τέχνες καθώς και στη λογοτεχνία, το θέατρο και την γραφιστική. Επιπλέον, εξέφραζε διαμαρτυρία εναντίον της βαρβαρότητας του πολέμου. Ο παραλογισμός και η απόρριψη των κυρίαρχων ιδανικών της τέχνης χαρακτηρίζουν τον Ντανταϊσμό.

ο γεννήτορας του Νταντά θεωρείται ο Φράνσις Πικαμπιά το 1913. Το Νταντά πρωτοεμφανίστηκε το 1916 στην Νέα Υόρκη και στην Ζυρίχη.

Η προέλευση του Ντανταϊσμού είναι απροσδιόριστη

ΝΤΑΝΤΑΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

- Ο Ντανταϊσμός καθυστέρησε να γίνει γνωστός στην Ελλάδα στην εποχή της Μικρασιατικής εκστρατείας. Με αποτέλεσμα το κίνημα να μην επηρεάσει την ελληνική ποίηση και τις τέχνες.

ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ ΤΗΣ ΟΝΟΜΑΣΙΑΣ ΝΤΑΝΤΑ

- Μέχρι σήμερα υπάρχουν διάφορες ερμηνείες για την ονομασία Νταντά. Πολλοί υποστηρίζουν ότι η ονομασία Νταντά έχει προέλευση από τη διπλή ρουμανική κατάφαση da da. Ο Ρίχαρντ Χύλζενμπεκ και ο Χούγκο Μπαλ ισχυρίζονται ότι ανακάλυψαν την ονομασία ανοίγοντας ένα λεξικό στην τύχη. Στα γαλλικά dada σημαίνει ένα ξύλινο αλογάκι, ενώ στα αφρικανικά ονομάζεται η ουρά της ιερής αγελάδας. Στα ελληνικά νταντά είναι η παραμάννα. Ο Τριστάν Τζαρά λέει ότι «Μία λέξη γεννήθηκε, κανείς δεν ξέρει πως».

ΝΤΑΝΤΑΪΣΤΕΣ

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΕΣ:

Γκιγιώμ Απολλιναίρ

Χανς Αρπ

Μαρσέλ Ντυσάν

Φράνσις Πικαμπιά

Χανς Ρίχτερ

Τριστάν Τζαρά

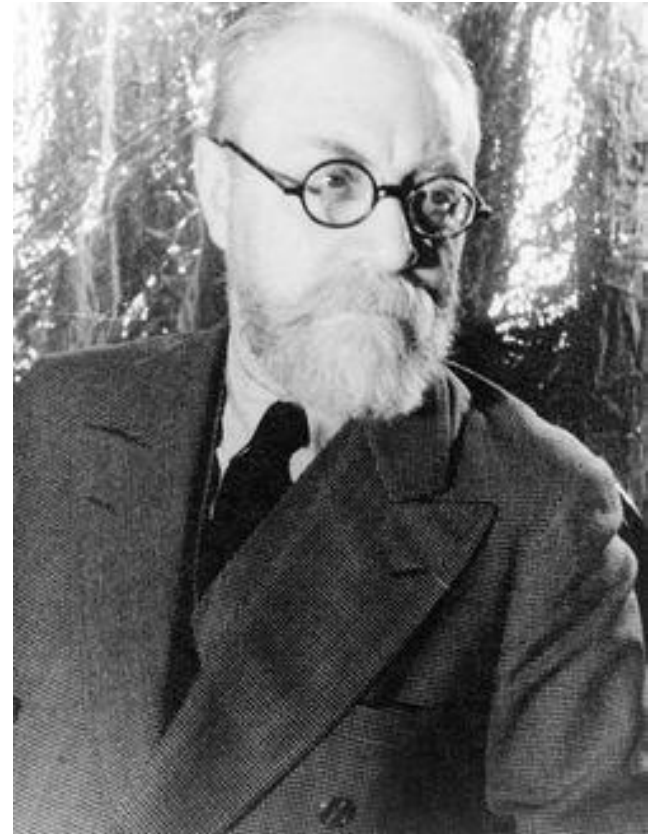
ΦΟΒΙΣΜΟΣ

- Αντιπροσωπεύει τη ζωηρή και χαρούμενη έκρηξη μιας τέχνης συνώνυμης με τη νεότητα, από καλλιτέχνες παθιασμένους για τον κόσμο και πρόθυμους να μεταφέρουν στο μουσαμά ένα ισχυρό φορτίο αισθήσεων, που υλοποιούνται με το χρώμα. Μέσα στη φρεσκάδα, στη τολμηρή σιγουριά που φαίνεται να θέλει ν' αποβάλει όλες τις προηγούμενες εμπειρίες, εδρεύει η δύναμη της ξέφρενης ρήξης για την ανανέωση της παρόρμησης.
- Οι Φωβιστές: Οι φωβιστές αποτέλεσαν ουσιαστικά μια ομάδα Γάλλων ζωγράφων, μαθητών του Γκυστάβ Μορώ στην Σχολή Καλών Τεχνών του Παρισιού, ανάμεσα στους οποίους ο Ανρί Ματίς (ο οποίος αναφέρεται συχνά ως ο ηγέτης του φωβισμού), ο Αντρέ Ντεραίν και ο Ζωρζ Μπρακ, ο οποίος λίγο αργότερα αποτέλεσε κεντρική φυσιογνωμία του κινήματος του κυβισμού. Ο φωβισμός ως καλλιτεχνική τάση, βασίστηκε σε μία χαρακτηριστική ρήση του Πωλ Γκωγκέν σύμφωνα με την οποία θα έπρεπε, αν ένας καλλιτέχνης φαντάζεται τα φύλλα των δέντρων να είναι κίτρινα, να τα ζωγραφίζει κατά αυτό τον τρόπο. Τα έργα που ανήκουν στο ρεύμα του φωβισμού χαρακτηρίζονται από έντονα χρώματα, συχνά σκοτεινά και με έντονες αντιθέσεις, με έμφαση στο κόκκινο χρώμα και απλές γραμμές, πολλές φορές ελαφρά παραμορφωμένες. Σημαντική επίδραση στην τεχνοτροπία των φοβιστών είχε εκτός από τον Γκωγκέν και ο Βαν Γκόγκ.

The Dessert: Harmony in Red (1908), Ανρί Ματίς

Ανρί Ματίς

ΠΟΠ ΑΡΤ

- Ο όρος **Ποπ Αρτ** (ελληνικά μεταφράζεται ως λαϊκή ή και λαϊκιστική τέχνη) αναφέρεται στο καλλιτεχνικό κίνημα που αναπτύχθηκε αρχικά στη Μεγάλη Βρετανία και αργότερα στην Αμερική περί τα τέλη της δεκαετίας του '50, χάρη στις προσπάθειες του Ρίτσαρντ Χάμιλτον. Μία μεγάλη έκθεση, το 1962, στην γκαλερί Sydney Janis με τίτλο "Νέοι ρεαλιστές" (New realist) προσέφερε την επίσημη αναγνώριση του κινήματος της αμερικανικής ποπ-αρτ. Έως τότε ο όρος δεν είχε ακόμη καθιερωθεί.
- Κύρια χαρακτηριστικά της Ποπ Αρτ αισθητικής αποτέλεσαν ο αυθορμητισμός, η δημιουργική υπερβολή, η ανάλαφρη διάθεση, η σάτιρα, οι έντονες χρωματικές αντιθέσεις και εν γένει η απόρριψη του παραδοσιακού. Το φωτομοντάζ, το κολάζ και η συναρμολόγηση αποτέλεσαν συνηθισμένες μεθόδους της ποπ-αρτ.

Ντέιβιντ Χόκνεϊ
Ρόι Λίχτενσταϊν
Πίτερ Μπλέικ
Ρίτσαρντ Χάμιλτον
Robert Indiana

Τζάσπερ Τζόουνς
Peter Max
Κλάες Όλντενμπουργκ
Robert Rauschenberg
James Rosenquist
Ed Ruscha

Άντι
Γουόρχολ

ΚΥΒΙΣΜΟΣ

- Ο κυβισμός εμφανίστηκε για πρώτη φορά το 1908 από τον Picasso. Ο ίδιος είχε τονίσει ότι για να απεικονίσει τη φύση πρέπει να χρησιμοποιήσει τη σφαίρα, τον κύλινδρο, τον κώνο και να θέσει το σύνολο σε προοπτική διευθέτηση. .Για τους κυβιστές το έργο τέχνης είναι η αναλυτική αναζήτηση της αντικειμενικότητας και της μορφοποίησής της. Τους κυβιστές εκείνο που τους ενδιαφέρει είναι να αποδώσουν με σαφήνεια το συσχετισμό του αντικειμένου. Τέλος μετά τον Picasso ακολουθούν ο Ζακ Λίπσιτς, ο Χένρι Λόρενς, ο Ρειμόν Ντουσάν-Βιλλόν.

ΑΦΗΡΗΜΕΝΟΣ ΕΞΠΡΕΣΣΙΟΝΙΣΜΟΣ

- Ο αφηρημένος εξπρεσιονισμός ή Σχολή της Νέας Υόρκης είναι ένα καλλιτεχνικό ρεύμα ζωγραφικής που αναπτύχθηκε στην Αμερική με κέντρο την Νέα Υόρκη. Ο όρος του χρησιμοποιήθηκε πρώτη φορά το 1946 από τον Robert Coates για να περιγράψει τα πλούσια χρώματα στον καμβά του Hans Hofmann. Η ονομασία του συνδυάζει τον γερμανικό εξπρεσιονισμό με τις καθαρά αφηρημένες τάσεις άλλων σύγχρονων κινημάτων. Ο κύριος προκάτοχός του είναι ο υπερρεαλισμός. Ο όρος του χρησιμοποιήθηκε και για καλλιτέχνες διαμετρικά αντίθετων τεχνοτροπιών όπως ο Τζάκσον Πόλοκ, για τη μέθοδο dripping, ο Βίλεμ ντε Κούνινγκ, για την έντονη δράση και εκφραστικότητα και ο Μαρκ Ρόθκο, για την απλότητα στους πίνακες.
- Οι εκπρόσωποί του είχαν κοινά γνωρίσματα όπως τον αυτοσχεδιασμό και τη χρήση μιας ελεύθερης φόρμας. Παράλληλα η τεχνική τους ονομάζεται action painting. Ο Jean-Paul Riopelle έφερε τον αφηρημένο εξπρεσιονισμό στο Παρίσι τη δεκαετία του '50.

Στο κίνημά του διακρίνονται 2 τάσεις:

- Δυναμική Ζωγραφική: Οι ζωγράφοι αυτής της τάσης εξερεύνησαν διάφορους τρόπους χειρισμού του πινέλου και της υφής του χρώματος. Κύριοι εκπρόσωποί του οι Pollock, De Kooning, Kline.
- Χρωματικού Πεδίου: Οι καλλιτέχνες εξερεύνησαν την έκφραση συμβόλων ή εικόνων μέσα από μεγάλες ενιαίες χρωματικές επιφάνειες. Κύριοι εκπρόσωποί του οι Rothko, Newman, Motherwell, Still.

Αυτό που είχαν κοινό οι καλλιτέχνες του Αφηρημένου Εξπρεσιονισμού ήταν ότι τα θέματά τους διακατέχονταν από κοινές αξίες και χαρακτηρίζονταν από έντονη δράση και τραγικότητα καθώς και τα μεγάλα μεγέθη πινάκων όπου τα αισθήματα δεν απεικονίζονται αλλά διαδραματίζονται επάνω στον καμβά. Η πρώτη μεγάλη έκθεση που ουσιαστικά αναγνώρισε την τέχνη του αφηρημένου εξπρεσιονισμού πραγματοποιήθηκε το 1951 στο μουσείο μοντέρνας τέχνης στην Νέα Υόρκη με τον τίτλο «Αφηρημένη ζωγραφική και Γλυπτική στην Αμερική».

Τζάκσον Πόλοκ

- Επινόησε την τεχνική του dripping. Κατά την τεχνική αυτή ο Πόλοκ τοποθετούσε στο έδαφος τον καμβά και έσταζε με [χαοτικό](#) τρόπο τη μπογιά πάνω του. Λόγω της ιδιαιτερότητας του ζωγράφου, τα δημιουργήματά του αποκτούσαν [φράκταλ](#) δομή και θεωρείται σχεδόν αδύνατο να αναπαραχθούν από μιμητές, καθώς αντανακλούν την ιδιαίτερη εσωτερική δομή του Πόλοκ. Το περιοδικό [Time](#) φιλοξενεί εκτενές άρθρο για τον Πόλοκ το [1951](#), χαρακτηρίζοντάς τον ως τον "μεγαλύτερο εν ζωή Αμερικανό καλλιτέχνη". Οι πίνακες του Πόλοκ μετά το [1951](#) διαφοροποιούνται και χαρακτηρίζονται από περισσότερο σκοτεινά χρώματα.

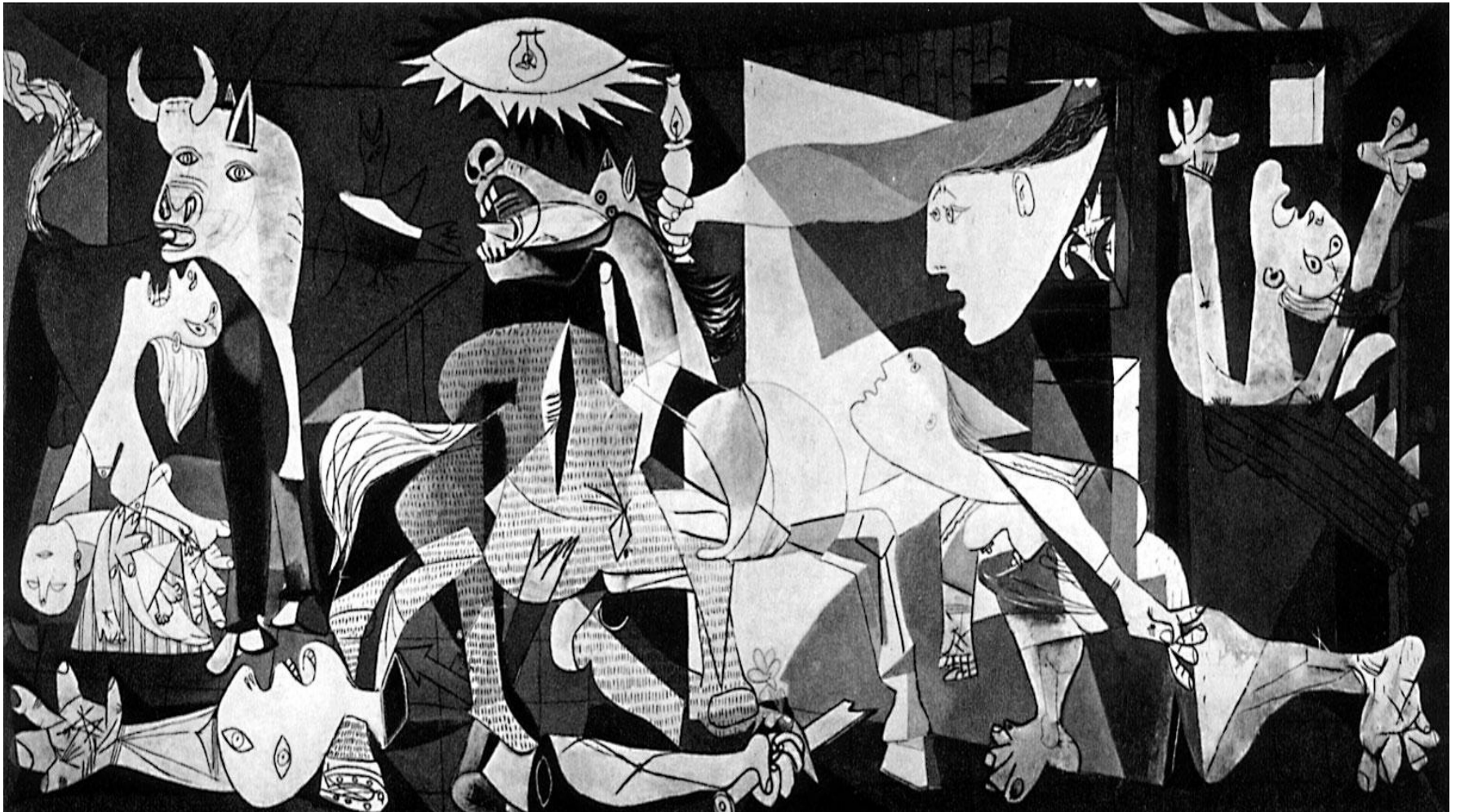
- Η ζωγραφική δημιουργήθηκε στις ινοσανίδες, επίσης γνωστή ως επιτραπέζια σύνθεση, μετρώντας 8 'x 4'. Για την βαφή, ο Pollock επέλεξε να χρησιμοποιήσει υγρές βαφές. Πιο συγκεκριμένα, θα ήταν συνθετικά χρώματα ρητίνης (γυαλιστερό σμάλτο) αλλά αναφέρονται ως τα χρώματα του πετρελαίου για την ταξινόμηση των εργασιών. Στην επιθεώρηση, ήταν γκρι, καφέ, λευκό και κίτρινο χρώμα ραντισμένο με έναν τρόπο που πολλοί άνθρωποι εξακολουθούν να θεωρούν ως «φωλιά πουλιού πυκνή». Οι πρώτες αντιδράσεις για το έργο από τους αμύητους ήταν απογοητευτικές. Με μυστική δημοπρασία από τους Sotheby's το 2006, ο πίνακας πουλήθηκε στον David Martinez για το αστρονομικό ποσό των 165,4 εκ. δολάρια. Ο προηγούμενος ιδιοκτήτης του ήταν ο David Geffern, συνιδρυτής της εταιρείας Dreamworks.

Μαρκ Ρόθκο

- Ήταν Αμερικανός ζωγράφος. Ανήκε στο ρεύμα αφηρημένης εξπρεσιονιστικής ζωγραφικής αν και ο ίδιος πάντοτε αρνήθηκε οποιαδήποτε σχετική κατάταξη.
- Τα έργα του έχουν σημαντική εμπορική αξία. Το 2003 ένα έργο του του 1953, το "Homage to Matisse" (1953) πωλήθηκε προς 2,5 εκ. δολ. Αμερικής, σπάζοντας το ρεκόρ του πιο ακριβού πίνακα που πωλήθηκε σε πλειστηριασμό. Το ρεκόρ καταρρίφθηκε το 2007 με τον πίνακα "White Center (Yellow, Pink and Lavender on Rose)" (1950), επίσης του Ρόθκο, με τιμή \$72,8 εκ. δολ. Αμερικής.

ΓΚΟΥΕΡΝΙΚΑ(ΠΙΚΑΣΟ)

- Ο Πικάσο, εξαιρετικά επηρεασμένος από την καταστροφή της Γκουέρνικα, δημιούργησε μια αινιγματική σύνθεση, με ακρωτηριασμένες μορφές ανθρώπων και ζώων σε μαύρο, άσπρο και γκρίζο. Ο πίνακας είναι μεγαλύτερος από έναν τοίχο ενός συνηθισμένου δωματίου. Αυτή η τεράστια σύνθεση αποτελεί φόρο τιμής στη μικρή πόλη που βομβαρδίστηκε ανελέητα από τις δυνάμεις του φασισμού.
- Το έργο εκφράζει την προσωπική αλληγορική άποψη του καλλιτέχνη για τη φρίκη, τη βία και την κτηνωδία του πολέμου. Μια απεγνωσμένη έκφραση είναι χαραγμένη στις μορφές που έχει ζωγραφίσει, από τις οποίες «ακούγονται» κραυγές πόνου και δυστυχίας. «Ακούγεται» όμως και η διαμαρτυρία του ίδιου του Πικάσο για το βομβαρδισμό των άμαχων πληθυσμών. Αυτό ήταν και το μήνυμα που ήθελε να διακηρύξει στη Διεθνή Έκθεση του Παρισιού το 1937, όταν παρουσίασε το έργο του στο ισπανικό περίπτερο.

ΤΕΛΟΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ

